

Llegenda de les bruixes del coll de Fumanya

Fígols

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Fumanya

Coordenades:

Latitud: 42.181724989088
Longitud: 1.7972302436829
UTM Est (X): 400673
UTM Nord (Y): 4670653

Classificació

Número de fitxa: 08080 - 169
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia: Tradició oral
Estil / època: Contemporani
Segle: s.XIX
Estat de conservació: Regular
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés: Obert
Ús actual: Lúdic/Cultural
Titularitat: Pública
Autoria de la fitxa: JOEL COLOMER CASAMITJANA
Data de registre de la fitxa: dg., 03/08/2025 - 19:53

Descripció

La llegenda de les bruixes del coll de Fumanya

Al Coll de Fumanya, enmig dels contraforts del Berguedà, el vent xiula com si portés veus antigues, i no són pocs els qui afirmen que aquella és terra marcada pel pas de les bruixes. Segons la llegenda popular, en aquest indret solitari i embolcallat sovint per boires espesses, s'hi reunien a la nit les bruixes de la contrada per celebrar els seus aquelarres. La claror de la lluna plena il·luminava el cercle màgic on es congregaven, entorn d'una gran pedra plana que feia de taula ritual. La gent dels masos propers explicava que, en certes nits, s'hi veien flames ballarines, s'hi sentien cants i crits estranys, i fins i tot, s'hi alçaven remolins de pols que desapareixien de sobte. Alguns pastors que havien gosat passar-hi amb el ramat de matinada deien haver trobat les ovelles esverades o malaltes, com si una força invisible les hagués torbat durant la nit. Diu la tradició que aquestes bruixes no només coneixien els secrets de les herbes i les tempestes, sinó que podien convocar llamps i fer que els animals es perdessin. Per això, els habitants de Fígols i dels pobles veïns evitaven creuar el coll de nit, i quan ho havien de fer, pronunciaven pregàries o portaven amulets per protegir-se'n. Amb el temps, el record d'aquells rituals s'ha anat apagant, però la memòria popular encara conserva el nom del lloc i el seu ressò màgic. El Coll de Fumanya continua sent un espai solitari i poderós, on natura i misteri es confonen, i on la llegenda de les bruixes encara sobreviu entre les pedres, la boira i el silenci dels cims.

Bibliografia

Gómez i Soler, Joan (1998). *Llegendes del Berguedà*. Barcelona: Editorial Alta Fulla.

Roviró, Jordi (2002). *Les cent millors llegendes catalanes*. Barcelona: Cossetània Edicions.

Claret, col·lectiu d'autors (2023). *Llegendes de bruixes i altres històries dels nostres boscos*. Barcelona: Editorial Claret.

Fornell, Nèlida (1993). *Sis llegendes del Berguedà*. Berga: Àmbit de Recerques del Berguedà.

